

HE-luonnos valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalintaa koskevien säännösten muuttamisesta

Johdanto

Asukasvalinta valtion tukemiin vuokra- ja asumisoikeusasuntoihin (ara-asunnot) on säännelty. Tavoitteena on, että asunnot osoitetaan eniten tarvitseville ruokakunnille ja samalla pyritään vuokratalon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Asukkaiden valinta perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Asukkaaksi valittaessa on otettava huomioon hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Etusijalla ovat asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijaruokakunnat.

Tausta

Venäjä aloitti helmikuussa 2022 hyökkäyssodan Ukrainassa, minkä seurauksena miljoonat Ukrainassa asuneet joutuivat pakenemaan maasta. Osa Ukrainasta paenneista oli tarve majoittaa valtion tukemissa asunnoissa. Tilapäisen suojelun perusteella myönnetty oleskeluluvat tuottivat tulkintaongelmia kunnissa ja asuntojen omistajayhteisöissä, sillä oleskeluluvat eivät olleet kestoaltaan asukasvalinnassa vaadittua vähintään yhtä vuotta.

Ukrainasta paenneiden asukasvalinnan lisäksi säännöksissä on tullut ilmi myös muita päivitystarpeita, jotka liittyvät oleskelulupia koskevan lainsäädännön muutoksiin, pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan sekä asukasvalintaan julkisena hallintotehtävänä. Valmistelun yhteydessä on havaittu tarve täsmentää myös hyvinvointialueiden valvontaoikeuksia koskien asukasvalintaa.

Tavoitteet

Tavoitteena on asukasvalintaa koskevien säännösten saattaminen ajan tasalle. Lisäksi ehdotetut muutokset korostaisivat asukasvalinnassa tehtävää harkintaa hakijan asunnontarpeen perusteella. Tilapäistä suojelua saavat henkilöt voisivat tulla valituiksi asukkaiksi valtion tukemiin asuntoihin. Poikkeussäännöksen tarkoituksena on varmistaa, ettei vuoden oleskelulupavaatimus johda yksittäisissä tapauksissa kohtuuttomiin tilanteisiin.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoja ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om(at)om.fi.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä.

VAHVAA käyttäviä ministeriöitä pyydetään tallentamaan lausuntonsa myös VAHVAA-asialle VN/4682/2023.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan ympäristöministeriölle Lausuntopalvelu.fi:n kautta viimeistään 12.4.2024.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa hallitussihteeri Satu Eronen, satu.eronen(at)gov.fi, p. 0295 250 180

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM010:00/2023> - Säädösvalmisteluhanke Hankeikkunassa

<https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=YM010:00/2023> - Lagstiftningsprojekt i Hankeikkuna

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esitykseksi.pdf](#)

[Utkast till RP.pdf](#)

Jakelu:

A-Kruunu Oy
Asukasliitto ry
Diakonissalaitos
Eduskunnan oikeusasiamies
Espoo
Espoon Asunnot Oy
Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Helsingin hyvinvointialue
Helsingin kaupungin asunnot Oy
Hämeenlinna
Hämeenlinnan Asunnot Oy
Ihmisoikeusliitto
Imatra
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Joensuu
Joensuun Kodit Oy
Jyväskylä
Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy
Jämsä
Järvenpään Mestariasunnot Oy
Kainuun hyvinvointialue
Kajaani
Kankaanpää
Kankaanpään Asunnonhankinta Oy
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kauhava
Kauhavan Vuokra-asunnot Oy
KEHA-keskus
Kemijärven Vuokratalot
Kemijärvi
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kiinteistö Oy Jämsänmäki
Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari
Kiinteistö Oy Kummun Kodit
Kiinteistö Oy Pikipruukki
Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät - KOVA ry
Kokkola
Kokkolan Vuokra-Asunnot Oy
Kotka
Kotkan Asunnot Oy
Kotoutumisen osaamiskeskus
Kouvola
Kouvolan Asunnot Oy
Kuopio
Kuuma-seutu
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lahden Asunnot Oy
Lahti
Lapin hyvinvointialueen kirjaamo
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy
Lappeenranta
Lapsiasiavaltuutettu
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Maahanmuuttovirasto

Mikalo Oy
Mikkeli
Mitra Imatran Rakennuttaja Oy
Moniheli ry
Niiralankulma
Nuorisoasuntoliitto ry
Oikeusministeriö
Oulu
Outokumpu
Pelastakaa lapset ry
Pieksämäen Haka Oy
Pieksämäki
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pori
Porin YH-Asunnot Oy
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Rovanapa Oy
Rovaniemi
Sastamala
Sastamalan Vuokratalot Oy
Satakunnan hyvinvointialue
Savonlinna
Savonlinnan Vuokratalot Oy
Seinäjoki
Sevas Kodit
Sininauhasäätiö
Sisäministeriö
Sivakka (Oulun kaupungin asunnot)
Sosiaali- ja terveysministeriö
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen opiskelija-asunnot SOA ry
Suomen Punainen Risti
Tampere
Tampereen Vuokra-asunnot Oy
Turku
TVT Asunnot Oy
Työ- ja elinkeinoministeriö
Vaasa
Vailla vakinaista asuntoa ry - VVA ry
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Vantaa
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varkaus
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Wartalo Kodit Oy
VAV asunnot

Vuokralaiset VKL ry
YH Kodit Oy
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Y-Säätiö
Äänekoski
Ääneseudun Asunnot Oy

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Laanti Tommi
Ympäristöministeriö

Eronen Satu
Ympäristöministeriö